

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, fel-szólamlások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 226. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

HIRDETÉSI ÁRAK:

3 hasábos pettisorért egyszeri hirdetésnél 20 kr., kétszerinél 15 kr., háromszorinál 10 kr. számítatik.

„NYILTTÉRE” minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásnál 30 kr.

Bérmertetlen levelet nem fogadunk el.

Polgári fiúiskolánk ügye.

I.

A várva várt miniszteri leirat, amint azt lapunk f. évi 43-ik számában röviden jeleztük volt, végre valahára megérkezett, s ígéretünkhez képest annál inkább tartjuk szükségesnek a hozzá-szólást, mert a közoktatásügyi miniszter több fontos föltételhez köti a gymnásium engedélyezését és a nyilvánossági jog megadását.

Mit kíván a miniszter?

1.) Belenyugszik ugyan abba, hogy a gymnásium a polgári fiúiskola mostani épületében legyen elhelyezve, de csak addig, míg a tanulók nagyobb száma vagy a tanszerek és könyvtár szaporodása egy új iskola építését nem teszi szükségessé. De mivel a polgári fiúiskola mostani helyisége eddigi állapotban nem használható, a miniszter elfogadja ugyan az északi szárnyépület megnagyobbítását, de a fő- és közfalak át-tételével magának a szárnyépületnek oly nagy mérvű átalakítását kívánja, hogy az ember csak-ugyan gondolkodóba esik s azon kérdés merül fel: vajjon érdemes-e egy a városban kívül fekvő épület átalakítására oly nagy áldozatot hozni? Ezen átalakítás ugyanis valamint a tervezett megtoldás — az anyagot nem számítva — legalább 12—14 ezer frtba fog kerülni, s ha most figyelembe vesszük azon körülményt, hogy a gazdasági iskolának szánt sóház-épület átalakítása körülbelül 9000 frtba kerül: e két épületen véghezviendő toldás-földás 20,000 frtot meghaladó s 25,000 frtot megközelítő költséget fog okozni, s mind e költsékezés mellett a város a gymnásium számára állandó s tökéletes épülettel nem fog akkor sem bírní, sőt késznek kell lenni azon eshetőségre, hogy ha valamely iskolai évben nagyobb számban fognak jelentkezni tanulók, vagy ha a tanszerek éven-kinti szaporítása folytán a hely szűknek bizonyul, akkor tessék egészen új épületet emelni.

Ezen problémával szemben mi azt az elvet valljuk s leplezetlenül nyilvánítjuk, hogy költsön a város egyszer s mindenkorra; vagyis emeljen mindjárt egy egészen új épületet a leendő gymnásium számára.

Mielőtt e véleményünket cikkbe foglaltuk volna, komoly megfontolás tárgyává tettük a gymnásium ügyét, s így okoskodtunk.

A felállítandó földmíves iskolának kell először helyiség, másodsor gyakorlati tétér. Lehetséges-e jobb helyet találni a földmíves iskola részére, mint a milyen a mostani tulakurcai iskolaépület? Bizonyosan nem! Ott először is teljesen megfér nemcsak a földmíves iskola tanuló ifjúsága, hanem még az iskolai igazgatónak is jut eléggé kényelmes lakás, így megtakarítja a város az igazgatónak szánt lakbérilletéket. Az pedig fegyelmi szempontból igen nagy előny, ha akár az igazgató, akár a tantestület egy tagja az iskolaépületben lakik, mert csak is így lehet leg-sikeresebben fegyelmet és rendet tartani. Továbbá kell-e kedvezőbb s alkalmasabb hely a gazdasági ismeretek gyakorlati elsajátítására, mint a tulakurcai kert? Először is közel van, tehát mihelyt kilép a szaktanár tanulóival a tanteremből, már is a gyakorlati tétérre lép, hol akár a gyümölcsenyésztést, akár szőlőművelést, akár az erdei fákat s mezei növényeket azonnal ismertetheti velök, de még szántó földnek való térség is hasítható ki a kertben. A kertet bekerítő Kurca a legjobb alkalmat nyújtja a locsolás mikéntjének kézi vagy kerti locsológéppel való bemutatására s begyakorlására. Ismételve mondhatjuk tehát, hogy a tulakurcai iskolaépület mintegy arra van teremtvé,

hogy ott legyen elhelyezve a földmíves iskola, s azért a városnak a kert hasznosításából eredő jövedelme is megmarad.

De megmarad más is. Nevezetesen megmarad az a 9 vagy 10 ezer frt is, melyet ki kellene adni, ha a város a sóházat akarná földmíves iskolának átalakítani s berendezni. Vegyük most már, hogy a gazdasági iskolának a tulakurcai iskolai épületben való elhelyezése esetében körülbelül 10,000 frtot megtakarítunk s ezen összeghez hozzáadjuk ama 12 vagy 15 ezer frtot, melyet szintén ki kellene adni, ha a tulakurcai iskolaépületet a miniszteri leirat értelmében át akarjuk alakítani, az tesz összesen mintegy 25,000 frtot. Ezt a 25,000 frtot minden esetre ki kell adnunk akkor is, ha a sóházat földmíves iskolának, a tulakurcai iskolaépületet pedig gymnásiumnak alakítjuk át, s még mindamelllett azon eshetőség vár a városra, hogy új épületet kell majd építeni, ha a tanszereknek nem lesz több helyök, vagy a tanulók nagyobb számban jelentkeznek, mert nem szabad senki fiát visszautasítani azon oknál fogva, hogy nincs hely számára. S ha ez az eshetőség, egy új épület szükségessége fog bekövetkezni, akkor újra kell a város kasszájához folyamodni s a 25,000 frtot, meg egy jó ráadást újra építkezésre költeni; ellenben ha most a 25,000 frt-hoz még néhány ezret hozzáadunk, akkor városunk teljesen megoldotta a gymnásium kérdését, teljesen megfelelt örök időkre a miniszteri leirat követelményének s iskolaépítésre nem lesz többé gondja.

Igy van megfejtve a mi, első tekintetre mérésnek látszó, de a fentebbi okadatulással teljesen helyesíthető s elfogadható véleményünk, s ha az ige testté válik, lesz városunknak új gymnásiumi épülete, lesz a legszebb s legalkalmasabb helyen földmíves iskolája s a mi fő, vége a további gondnak.

De még valamivel tartozunk. Minthogy egy hatosztályú gymnásium számára több helyiség kell, a tervet úgy kellene mindjárt készíteni, hogy két fölösleges tanterem is legyen azon esetre, ha idővel a gymnásium nyolc osztályúvá egészítették ki. Ez épen nem szaporítaná a költséget, legfeljebb néhány száz forinttal, mert tudvalevőleg a 7 és 8-ik osztály nem szokott sehol sem nagyon népes lenni, tehát kisebbszerű két teremre volna csak szükség.

Jövőre a miniszteri leirat többi feltételeiről szólunk.

A méhek teleltetésének kérdéséhez.

A „Szentés és Vidék”-nek 42-dik számában e cím alatt: „Hogy lehet a méhet méz nélkül kiteleltetni”, a hasznos tudnivalók rovatában közöltetett, hogy egy orosházi gazda tanácsa szerint úgy is lehet a méheket kiteleltetni, ha 3 láb mélységű gödörbe összel leássuk. Nem hagyhatom ezt mint méhészt elmlítés nélkül, hogy a tudós atyafi tanácsával fel ne ültessen másokat.

Igaz, hogy a méh a nyugalmat szereti s háborgatva többet fogyaszt, mint nyugodtan hagyva s egyenlő hőmérsékű helyen kevesebbet, mint a hőmérséklet ellentétes változatainak kitéve; de mindenesetre fogyaszt, mert él, így méz nélkül el nem lehet. Következésképp helytelen lenne föld alá helyezése a gyenge méhcsaládnak, mert a méz felhasználása után éheznek: nehezen nyújthatunk neki táplálékot. — Hát bizony az a jómódu gazda felettebb jól tenné, ha ökrét, lovát, disznóját is leásná s neki is kevesebbe kerülne a koszt, ha a gödörbe leülve töltené el a telet, legalább unalmas óráiban reá érne tanulmányozni az ő általa csupán az isteni gondviselésre bízott állatainak természetüket, szokásaikat; legalább tapasztalhatná, hogy saját „zsirjából” télen által mennyi fogy el.

A ki a tavasz megnyíltával sietve akar teljes erővel szántáshoz-vetéshez fogni, annak tavaszra igá-bafohatatlan gazdasági állatai lesznek kellő takarmányozás nélkül, még kellő melegségű ólban is.

Ha valaki jó méhtörzsekkel akar gazdálkodni: ne

annak örüljön, hogy átkinozza méheit étlenül; hiszen szép csikót is csak úgy kap, ha az anyát annak idejében gazdagon ellátta táplálékkal; méheit is úgy lassa el, hogy azok minél szebb és egészségesebb utódokat adjanak a gazda örömére.

Az a jó mód, de nagyon rossz tapasztalatu gazda nagy uzsorás lehet, mert befektetett tőke nélkül akar kapni sok kamatot. Jó is lenne, ugy-e bár, édes gazduram, ott is aratni, hol nem vetettünk?

Tehát azt mondom:

Senki sem méhészkedhetik jól, ha valaki méz és népszegény törzseket hagy magtörzsekül. (Görhes malacokat anyakocakul). A méhnek legyen annyi enni valója, hogy maradjon abból az újkor is. — Jó ám gazduramnak is, ha van még ó-háj szegre akasztva, mikor a másik mellé kerül!

Jó dolog a korai rajzás, pedig gazduram, ha lakodalomba megy — nem szeret vacsora után menni — ugyan hát rajjait minék eresztí oly későn a legelőre, mikor csak az avar marad?

Gazdagon kell étetni a méhet, hogy kellő időben sokat fiasíthasson, nem pedig fukaron, hogy akkor huzgálják kifelé a fiasításokat, mikor rajzani kell. A gazdag táplálás a korai rajzás létfeltétele, a korai — de mérsékelt — rajzás a méhészt alapja. Minél gazdagabb népességben a törzs, annál hamarabb rajzóképes; minél hamarabb van raj: annál inkább felhasználhatja a gazdag legelőt, s annál több mézet behordhat.

Gyenge törzset nem érdemes kiteleltetni, gazdagot pedig fölösleges föld alá ásní. A jó telelésre nem kell egyéb, mint a zord szelek pusztításai ellen védett hely, — a korai rajzáshoz pedig kellő időbeni gazdag etetés.

Hanem hát, gazduram, jó lenne, ha megfogadná szíves tanácsomat. Soha se állítson olyat, mit maga sem hisz; vagy talán vak is talál garast? — de ma azt sem igen szokták elveszíteni, s ha még is valaki veszt: nem kívánom, hogy gazduram vakuljon meg érte.

A vén méhészt.

Elmélkedés a vasutról.

III.

Mi a helyes vasutpolitika?

Számot vetni önmagával s a körülményekkel, úgy, hogy ugynevezett „előre nem látott” kiadások s költségek háttérben ne maradjanak.

Boldogok azon városok, melyek a vasutépítési mania időszakában az építendő vasut irányába szűkségekben estek s vagy semmivel, vagy szerény összeggel járultak csak az építés költségeihez; sőt a dorosmaiak vasvillával jelentek meg községek határan, midőn híre járt, hogy jön a tervkészítő bizottság, mert nem tűrhették, hogy földjeikre egyetlen sint is tegyenek. Lám, még féltek is a vasutról.

Hát Szentésről mit szóljak?

Szentés az ugynevezett népboldogítók édes járma alatt szunnyadozván, nem ellenkezett ugyan oly drasztikus fegyverrel, hanem neki sem kellett abban a boldog korszakban vasut, mert a népboldogítók tele kiabáltak még a levegőt is, hogy ez csak hazaárulás árán nyerhető meg — valamint hazaárulásnak tekintették volna, ha csak egy krajcárnyi segélyt kellett volna a kormánytól kérni. Így aztán Szentésnek sem lett vasutja.

Ma azonban másképp állanak a viszonyok. A szentesi polgárok politikai mómora, melybe az uborka fára kapaszkodó s szájkasodással boldogulni akaró népboldogítók ejtették, lassankint oszladozni kezdett s belátták, hogy azt is meg kell hallgatni, a ki, habár pantalonban jár s más politikai meggyőződésen van, ép úgy óhajtja e város s összes lakosságának javát, mint az, a ki hasznossági elvből úzi csak a politikát. E tekintetben javultak tehát a viszonyok, most helyesebben gondolkozik az utolsó kubikos is, csakhogy most senki sem kínál bennünket vasuttal oly olcsó áron, mint azelőtt. Most tehát a legnagyobb mértékben szükséges, hogy helyes vasuti politikával éljünk, vagyis önmagunkkal s a körülményekkel számot vessünk.

Vessünk tehát számot először önmagunkkal!

Szentes város a vasút építése által fontos vállalatba boesátokzik, melyből nem egy-két esztendőre, hanem évek hosszú sorára jó esetben jövedelme és haszna, rossz esetben kiadása s kára lehet. A vasút tehát ezen speciális esetben Szentesre nézve bizonyítanul vállalat, mert nyerni és veszteni is lehet. Ha valaki vállalatba boesátokzik, ne csak hasznára, hanem a bekövetkező kárra is legyen elkészülve s ez utóbbi esetben kell, hogy tőkével rendelkezzen a nem egyszer ismétlődhető vállalati veszteségek fedezésére. Mily tőkével rendelkezik e célra Szentes város? Oly tőkével, mely a rendes évi kiadások fedezésére sem elegendő, ennél fogva számtalán sem jöhet. Egyedüli tőkénk s kiegészítőnk a községi adó vagyis saját zsebünk — tehát kétszáz lehetünk rá, hogy a vasút deficitje zsebünket fogja igénybe venni, mely most sem duzzad az bankótól.

Vessünk most számot a körülményekkel!

Sajnálom, hogy az első alkalommal mondtakra kell visszatérnem s újra kijelentem, hogy a Szentes végponttal építendő vasutnak kecsgejtő jövőt nem jósolhatok s tőle biztos jövedelmet nem várhatok. Szentesnek akkor lehet csak hasznos vasútja, vagy legalább olyan, a melyre nem kell rá fizetni, ha nem áll meg Szentesen, hanem tovább rohog, pl. Vásárhelyre, s egy hosszabb vasúti vonal összekötő kapását fogja képezni, máskülönben — bár csalódnám számításomban — nem osztozhatom a minden áron vasutat építeni óhajtok vérmes reményeiben.

Befejezésül még némi felvilágosítással és magyarázattal tartozom arra nézve, amit cikkem elején hangsúlyoztam, hogy még sehogyan sem allunk a vasút dolgában, s ennek részletezésénél számolnunk kell a körülményekkel.

A kormány részéről kilátásba helyezett, sőt megígért 100,000 frta örömrivalgás támadt, s végre kislát, hogy — nincs benne köszönet, mert ugyanannyi áru részvényt követel a kormány s ráadásul a posta ingyenes szállítást. Köszönjük az ajándékot, de nem kérünk belőle. A tenyő-k.-szt.-mártoni vasúti consortiummal szintén fuicsán állhatunk, legalább azt lehet következtetni a „Szentesi Lap”-nak erre vonatkozó közleményéből, mely következőleg hangzik: „A végrehajtó bizottság egyértelműleg kimondá, hogy a tenyő-k.-szt.-mártoni érdekeltég által jegyzőkönyvbe foglalt egyezségi feltételeket az egyesülés alapjául elfogadják, fentartja azonban a város részére, hogy az általános-ságban szóló feltételek a részleteknél a város érdekeit teljesen kielégítőleg magyaráztassanak.

Mit jelentsen ez? Hogy a feltételeket így is, úgy is lehet magyarázni. Ha a jegyzőkönyv szerint egyezségi jött létre a tenyő-k.-szt.-mártoni érdekeltég és Szentes város képviselői közt, bármilyen legyen az az egyezségi, annak világosnak, minden kételyt kizárónak kell lenni, nem pedig olyanak, hogy azt bármely egyezkedő fél így vagy amúgy

magyarázathassa kényekedve, szájize szerint. Az olyan egyezségi igenis zavart okozhat az egyezkedők közt s nem hogy célhoz vezetne, hanem az ügyet hátra veti.

A részrehajlatlan olvasó mindezekből láthatja, hogy még sok teendőt kell rendbe hozni, míg az első vonat Szentesre érkezik. Én pedig — őszintén szólva — kívánom, hogy mielőbb diszithessék lendő indóházunkat a legelső vonat megérkezésekor szebbnél szebb virággal, de úgy, hogy Szentes ne vallja kárát. Ezt pedig szerény véleményem szerint könnyen lehet elérni. Bocsássunk ki részvényeket s hadt lássuk, hogy kapkodnak rajtuk tőkepénzesekünk és tehetős földbirtokosaink. A ki oly biztosra veszi tervezett vasutunk jövedelmességét, vásároljon minél több részvényt, hiszen csak is haszna lehet belőle. Ha pedig az ellenkezőt várjuk, akkor rukkoljunk ki őszintén s mondjuk meg, hogy ilyen bizonytalan körülmények közt jobb lesz még várakozni, míg jobb időben jobb és biztosabb reményre számíthatunk.

Cikkemet és soraimat azon kérelemmel zárom be, hogy a netalán megjelenő replikára tek. szerkesztő ur engedélyével észrevételeimet is legyen szabad megtennem.*)

Skeptikus.

*) Szívesen adunk bármikor helyet becses közleményének, sőt örülünk, ha bármely közérdekű kérdés tárgyalásánál szolgálatot tehetünk, mert így tisztulnak az eszmék. Szerkesztő.

Nyertünk-e?

Nagy feszültséggel várják sokan, nyertek-e akár vöröskeresztes egyet, akár kiállítási sorsjeggyel. E várakozás kielégítése végett első sorban a vöröskereszt-sorsjegyeknek f. hó 1-jén történt húzása eredményét közöljük:

Egyenként 6 frtjával törlesztésre kihuzatott a következő 13 sorozat: **665. 3022. 4100. 4774. 5007. 5360. 5607. 9754. 5937. 6134. 7236. 7319.** és **7560** számú sorozatok, a melynek minden egyes száma 6 frttal visszaváltatik, úgy azonban, hogy a már kihuzott sorsjegyek tulajdonosai egy-egy élvezeti bárca mellett a további sorsolásokban is részt vesznek.

Az egyes nyeremények a következők:

10,000 frtot (főnyer.) nyert 5903 sor 89 száma.
500 frtot nyert 3395—71 és 3784—79.

100 frtot nyert 78—69, 3262—97, 3332—71, 4372—1, 7019—16.

50 frtot nyert: 128—74, 452—37, 523—45, 682—93, 739—85, 2611—95, 3251—58, 3316—90, 3332—12, 4816—12, 5041—82, 5130—74, 5699—78, 5973—37, 6161—57, 6165—81, 6512—64, 7036—14, 7441—11, 7647—46.

25 frtot: 62—80, 406—58, 507—94, 1159—79, 1722—61, 1868—93, 1975—52, 2328—19, 2532—66, 2894—57, 2943—43, 3002—8, 3117—100, 3411—60, 3786—65, 4137—90, 4155—38, 4418—47, 4919—35, 4958—79, 5106—30, 5215—76, 5572—18, 5668—1, 5681—11, 5714—42, 5951—22, 6084—15, 6590—74, 6189—91, 6727—85, 7376—8, 7705—68, 7862—70.

A kiállítási sorsjegyek sorsolása okt. 31-én délután hat órakor kezdetet meg ünneppélyesen a kiállítási zenecsarnok helyiségében. A sorsolásnál jelen voltak: Mat-

Még egyszer szálltam tehát le, még egyszer tapogatóztam a folyosóban, ez volt az utolsó reménységár kétségbeesésomban. A sors látszólag borzasztó tréfát akart űzni velem, szerencsésen érkeztem azon helyre, hol a bányász várakozott s megtaláltam a kulpacsot. Most újra vissza fölfelé!

Mintegy két óra hosszúg dörömböltem a kalapácsal, utolsó erőm is oda volt, s még egyetlen deszkát sem feszítettem föl; még csak annyi erővel bírt a karom, hogy még egyet üssön a deszkára, egy második vagy harmadik ütésre már képtelen lett volna. Még egy ütést mértem a deszkára s fent hangokat hallottam.

Villámként új bátorság, új erő hatolt ereimbe, nagyot kiáltottam s mit hallok? Felülről feszegetik a deszkákat, a závar nyikorog, a deszkatető felemelkedik s fent voltam a szabad ég alatt.

Szó nélkül boesátokztam le térdeimre s karjaimat ég felé emeltem; szerettem volna elnyelni a napvilágosságot, minden bokrot keblemhez szorítani. Sűrű könyhullás után megkönnyebbültem.

Sokáig tartott, míg sorsomat és szerencsétlenségemet megmentőimnek, két favágónak tudomására hozhattam. Felhoztuk aztán a szegény bányászt is s mind a ketten meg voltak mentve.

Ismerőseim sokszor csodálkoztak nyugodtságomon s hidegvérűségemen veszélyek alkalmával; én pedig azt kértem, ki nézett oly közelről a halál szemébe?

Midőn néha éjjel nyugalomra térek s gondolkozom, előregedtem embernek látszom, ki visszapillantást vet hosszú életére, s úgy látszik nekem, mintha nemsokára csakugyan azon jobb vidékre kellene vándorolnom, hol sem fájdalom, sem aggodalom nem kinozza többé a lelket.

Nyugodjál békében, nemesszívű barátom, sejtelmel teljesült!

* * *

lekovits Sándor államtitkár, mint a sorsoló bizottság elnöke, Wekerle Béla sorsoló bizottsági tag, Szilágyi László rendőrkapitány mint politikai biztos, továbbá a kiállítás igazgatósága részéről: dr. Kolozsvári Béla és Toldi Ferenc. Közönség igen csekély számban jelent meg. A sorsolást Matlekovits elnök nyitotta meg, ki a bizottság jelentésének felolvasása után felszólította Gaszner Béla közigazgatót, hogy adja elő, vajjon az átvizsgálás alkalmával rendben talált-e mindent? Gaszner Béla erre kijelenti, hogy a számokat miud átvizsgálta, s azokat mind rendben találva a sorsolási urnát hiteles pecséttel zárta le. Ezután kezdetét vette a húzás. A számokat az urna többszöri körülforgatása után Gaszner Béla húzta ki s átadta az elnöknek, ki azokat kihirdette. Összesen 30 sorozati szám, s így, mivel minden sorozati számban 100 nyerőszám foglaltatik, **3000** kisebb, **10** frt. értékű nyeremény húzatott ki. — A nyertes sorozatszámok a következők: 8734 9381 5236 8566 2661 4074 2267 7981 8184 1691 8402 299 580 4075 3448 1182 9741 9441 4440 8177 9222 9445 9611 6443 2395 5740 9738 2543 6452 94. — A ki tehát a fenti sorozati számok egyikével ellátott sorsjeggyel bír, bármint legyen a sorsjegyeinek nyerő száma, nyert és a sorsjegy felmutatása mellett, nyereménytárgyának átvétele végett jelentkeznie a sorsoló bizottságnál. A kihuzott kiállítási sorsjegyek száma oly nagy, hogy lehetetlen azokat egy vidéki lap szűk terébe mind belefoglalni; azért csak a nagyobb nyeremények számjait közöljük:

A **100,000** forintos főnyereményt (melyre annyianak fáj a foga) a **9120—62** számú sorsjegy nyerte meg. **20,000** frtot nyert 7807—95 sz.

10,000 „ „ 2589—22 sz.
5,000 „ „ 4136—24 sz.
4,000 „ „ 888—68 sz.
3,000 „ „ 1493—29 sz.
2,500 „ „ 2637—71 sz.
2,000 „ „ 1012—83 sz.
1,500 „ „ 9492—34 és 7660—64 sz.
1,000 „ „ 1331—24, 1391—17, 2955—29, 5739—20, 6214—60, 6723—42, 7056—72, 7911—23, 9398—73, 9938—8.

600 frtot nyertek: 2328—66, 2573—21, 3529—54, 3823—49, 4971—18, 6533—3, 6786—84, 7092—90, 9345—49, 9468—16.

500 frtot nyertek: 2590—85, 2734—3, 4508—1, 4842—66, 5239—70, 6335—70, 6635—54, 7338—84, 7665—65, 9933—66.

400 frtot nyertek: 1429—11, 3036—70, 3687—52, 3854—81, 3903—92, 4015—76, 4052—55, 4458—84, 7969—71, 8363—54, 8581—55, 8656—84, 8670—4, 9068—52, 9425—27.

300 frtot nyertek: 603—21, 1683—57, 1834—44, 2688—28, 2697—40, 3800—52, 4224—26, 4479—90, 5331—77, 5368—12, 5530—99, 6401—75, 7057—81, 7356—64, 7662—55, 7956—61, 8030—19, 8428—28, 9435—42, 9630—3.

Huzattak még 200, 100, 50, 30 és 20 frt nyeremenyvel ellátott számok, melyek azon helyeken, hol sorsjegyet árultak, bármikor megtudhatók.

Városi közgyűlés.

Tisztelt olvasóink tudják, hogy városunk képviselőtestülete f. évi okt. 12-én tartott közgyűlésén elhatározta értesíteni a m. kir. pénzügyminiszteriumot, miszerint a bor-, sör-, hús- és cukorforgalmazási bérlet az 1886—8 évekre hajlandó a város ugyanazon összegért f. i. 27,505 frtért átvenni, amennyiért azt a bérleti ügy tárgyalásánál Ratkovics és társa kapták. S hogy a város kérelme nyomatékossabb és sikeresebb legyen, Onody Lajos főjegyző és Szánthó Lajos adóügyi tanácsnok megbízattak, hogy személyesen adják elő a pénzügyminiszternek a város kérelmét. Megérkezvén ez ügyben a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság leirata, bizonyosan a pénzügyminiszterium inspirációja folytán, sürgősen kellett összehívni a képviselőtestületet, mert a leiratban felszólították a város, hogy 24 óra lefolyása alatt válaszoljon a leiratra.

Magyar József h. polgármester megnyitván a közgyűlést, tudomására hozza a képviselőtestületnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság említett leiratát. E leirat szerint a pénzügyigazgatóság hajlandó a bérletet Szentes város közönségének átadni, ha ez a szabályokban biztosított beszédési juttalékhoz való igénynek fentartása mellett ajánlatát 29,000 frta emeli, s egy borra esnek 19,000 frt, húsra 5460 frt, cukorra 3800 frt, sörre 740 frt. Ez összegekért hajlandó a pénzügyigazgatóság a bérletet az 1886. évre föltélenül, az 1887 és 1888. évekre pedig csak föltételeken átadni. Nem egynehány krajcárról, hanem 29 ezer frtről lévén szó, nem lehet csodálkozni, hogy úgy a bérlet barátai mint annak ellenzői felszólalással éltek s hol mellelte, hol ellene szóltak, amint ez okt. 12-én történt. Végre névszerinti szavazás kéretvén, a bérlet mellett 47-en, ellene 27-en szavaztak s így határozatilag ki mondatott, hogy Szentes város a nevezett bérletet 29,000 frtért kiveszi. Hogy azonban a képviselőtestület annak idejében helyesen határozhasson a fölött, vajjon e bérletet házilag vagy albólál által akarja-e kezelni, Balogh János képviselő indítványára a jog- és gazdasági szakosztályok utasítottak, hogy felszólítsák intézőnek a bor-, sör- és hús-örököz, nemkülönben a kereskedőkhöz kellő tájékoztatás végett, s a kellő adatok és tapasztalatok beszerzése után adja be a két szakosztály közösen véleményes javaslatát. Lövy Leopold és nejeinek ajánlata az ügy teljes eldöntéséig és rendezéséig függőben hagyott. E határozatról a szegedi pénzügyigazgatóság táviratilag értesítettet.

Ezzel a f. hó 6-án tartott közgyűlés véget ért.

„SZENTES és VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Életemnek legborzasztóbb órája.

— Korán elhunyt barátom naplójából. —

(Vége.)

Körülbelül fél óra hosszúg kerestük a bányamécsét, melyet társam leestekor elejtett volt, de minden táradozásunk hasztalan volt.

A bányász azt állítá, hogy ha a legközelebbi létrason felmászom, még csak rövid folyosón kell átmennem, hogy az utolsó sor létra után napvilágot láthassak. Az ut pontos leírása után megkezdtem veszélyes utamat, míg az alatt kísérőm lent várakozott.

Szerencsésen haladtam át a legközelebbi sor létrán, szerencsésen jutottam a folyosóra és — óh egek! a napvilágosság egy sugara fényelt rám.

Mint egy elfáradt uszó, ki a parton levő vékony galyhoz is kapaszkodik, gyorsan siettem a létrafokon fölfelé, szívem hangosan dobogott, de mily borzasztóan csalódtam. Szörnyű meglepetésemre azt tapasztaltam, hogy a fény sugar nem hogy nagyobbodnék, hanem eltűnik; fejem hirtelen egy kemény tárgyhöz ütődik és — oh borzalom! — az akna be volt szegezve felülről!

Ez már sok volt! Mint egy kétségbeesett neki támaszkodtam hátammal, de az erős tölgyfadeszkák, melyek vastag vasszegekkel voltak leszegezve, meg-husították erőlködésemet. A létrára dültem s vigasztalan voltam.

Sok idő kellett, míg velem született bátorságomat visszakaptam. Késemmel próbáltam feszegetni, de a kés gyöngye volt hozzá, eltört s csörömpölve esett le a mélységbe. Sokkal izgatottabb voltam, mintsem hogy veszteségem egész nagyságát érezsem. Hosszas gondolkodás után eszembe jutott, hogy a bányásznál kalapács volt, melyet az szokás szerint oldalán viselt.

Világfolyása.

Hazánk. Az országos kiállítás, a magyar nemzeti munka e fényes alkotása, f. hó 4-én berekesztett. E munka művelődésünkben fényes korszakot fog alkotni, felejthetetlen lesz a fővárosra és az egész hazára. Ugy barátaink, mint ellenségeink láthatták hazánk előhaladását minden téren, el is ismerték azt nemcsak látogatásukkor, hanem távoli hazájukban is. A kiállítást maga a trónörökös, Rudolf ő fensége zárta be a következő, nemes érzelmektől áthatott beszéddel:

„Mindenekelőtt köszönetemet fejezem ki a földművelés-, ipar-és kereskedelemügyi miniszter urnak üdvözlő szavaiért, s egyúttal mind ő neki, mind a két elnöknek, mind önöknek mindnyájoknak, uraim, kik ezen nagy kiállításban résztvettek s azt kezdettől fogva odaadó hazafiságukkal oly szépen megvalósították, eredménytelen fáradozásaiért, kitartó munkásságukért.

Mai nap teljes meglepéssel tekinthetünk ezen művünkre vissza, melynek erkölcsi értéke mindenekelőtt tartós haszonra fog szolgálni: mert ezen kiállítás mindnyájunkban a bizalmat, az önértéket s a hatalmas közművelődési emelkedésünk jövőjébe vetett hitet költötte fel (Lelkes eljenzés.) és a külföld előtt is bemutatta, mivé alakult Magyarország az utóbbi évek alatt, hogyan emelkedett fel a szellemi és művészi alkotásoknak terein éppen úgy, mint ipari és mezőgazdasági tekintetekben teljes mértékben a kulturálatlanok sorába.

A Szent István koronájához tartozó országokra nézve e mostani kiállítás fontos szakaszát képezi ifjú erejű művelődési kifejlődésünknek s ebben rejlik a legjelentékenyebb siker. Reánk nézve, kik szerencsések voltunk ezen műben részt vehetni, a legszebb jutalom és büszkeség azon öntudat, hogy hazánknak szolgáltunk, azon hazának, melynek szent földéhez a hűség és gyermeki szeretet legszívósabb kötelei csatlóznak bennünket. (Viharos, szünni nem akaró eljenzés.)

Ez ünnepélyes pillanatban, midőn ezen első nagy országos kiállítást bezárjuk, hálatalan egyesítjük szavainkat ezen felkiáltással, mely minden magyarnak lelkesülten lebeg ajkain: „Éljen a mi urunk és királyunk ő császári apostoli és királyi felsége — és éljen a mi imádtott hazánk!”

Kelet-Rumélia ügyében a konferencia megnyitása tegnapi volt; tervezve s az értekezletet a Tophana-fegyvertárban tartják meg. Mint hírlík, Sándor bolgár fejedelem mindenre kész, csak hogy Szerbiának terület engedményeket ne kelljen tennie, mert ennek hírére a Zankow által felbujtott bolgárok lázadásba törnének ki. A fejedelem legutóbbi filippopolisi utazásának célja az volt, hogy az elcsüggedt csapatok és önkéntesek közt készülő tüntetéseket személyes befolyásával megakadályozza. Majd meglátjuk, hogy orvosolja a bajt a konferencia.

HIREK.

Halottak emlékét városunk lakossága az évben is kegyeletesen ülte meg. Vasárnap délután 2 órától fogva egész késő estig tartott a közönség kivonulása a temetőbe, hogy koszorúkkal és virágokkal díszítsék fel a sírokat és síremlékeket; este aztán kigyuladtak a gyertyák ezrei s a nép sűrű tömegben járt föl s alá a temető utain.

Táviratilag értesítettett — az idő rövidsége miatt — a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság a városi közgyűlésnek a bor-, sör-, hús- és cukorfogyasztási bérlet ügyében hozott határozatáról.

Megyénk közigazg. bizottsága f. hó 11-én tartja november havi rendes ülését.

Polgári leánytanodánkban tegnap délutántól fogva a tanítás bizonytalan ideig be lett szüntetve, még pedig azon oknál fogva, mert Csappai Mártonné igazgató kis gyermeke difteritiszben beteg fekszik.

Hivatalok költözködése. Mult hó végén a polgármesteri, ügyészi, jegyzői és tanácsihivatalok átköltözködtek az eddigi helyiségéből a megyeház épületében üresen álló alispáni lakás helyiségébe s helyöket a kísériben elhelyezett árvaszék foglalta el.

Helypénzszedési eredmény. A helypénzszedés életbeléptetésétől vagyis okt. 15-étől nov. 1-éig, tehát 14 nap alatt mintegy 500 frt folyt be a város pénz-tárába a helypénzszedésből s mint halljuk, egy egész napi munkát képez annyi cédula megszámozása, a mennyi egy napra kívántatik.

Konrádi Lina lovarda-igazgatónő társulata igen változatos programmal állította ki a lefolyt hét előadásait s ha néha ritkább is a néző közönség, azt a változó időjárásnak kell tulajdonítani. A szép mutatványok minden esetre megérdemlik a közönség pártolását.

Az iskolaszékek figyelmébe. A helybeli két nagyobb egyháznál egyesek nemlelkűsége és áldozatkészségéből vannak oly alapítványok, melyeknek kamataiból szegényorsó iskolás gyermekek minden évben teli

ruhával láttatnak el, hogy lehetővé tétessék nekik a rendes iskolalátogatás. Minthogy pedig a szép őszi napok ma már hirtelen hidegekké válhatnak, óhajtható volna, hogy az iskolaszékek már most intézkedjenek ez ügyben.

Piaci forradalom volt ismét e héten a helypénzszedés miatt. A hűsvágók és szürszabók s talán még egyéb iparágak képviselői felháborodván azon, hogy a helypénzszedők 12 krt követelnek helypénz címén, holott állításuk szerint csak 2 krt kellene fizetniük, megtagadták a helypénz fizetését, miért is hűst, szűrt s egyéb iparekkekét foglaltak s szállítottak el a helypénzszedők a városházára. Ugy látszik, hogy a helypénzszedési intézmény odiossá kezd válni a praxisban, s jó lesz ideje korán a bajon segíteni.

A százezer forintos főnyereményhez jutott Politzer Zsigmond ötszáz forintot ajándékozott a két árva fiúnak, kik a szótort kihúzták. — A tízezer frt értékű ezüst éreket egy szegény bécsi leány sorsjegye nyerte.

Iskolabezárás. Az izr. hitközség iskolái az ott fellépett erőhiány miatt polgármesteri rendelet folytán két heti időtartamra bezártak.

Érdekes lapunk mai számában olvasható szerencsejelentés Heckscher Sámuelről Hamburgból. Ez a bankház az itt és a vidéken nyert összegek pontos és titokban tartott kifizetése által oly jó hírt szerzett magának, hogy mai hirdetésére e helyen is mindenkit figyelmeztetünk.

Egy csavargó fiú. Nehány héttel eze előtt szentesi emberek a félegyházi uton egy hülye gyermeket találtak, a ki magát Németh Istvánnak és alpári illetőségűnek vallja. A főkapitányi hivatal ennek alapján megkeresést intézett nevezett község előjáróságához hogy a fiú ha zaszállítatásáról gondoskodják; innen azonban az az értesítés jött, hogy a fiú már két évben is megfordult Alparon mint tolonc, de nem oda való illetőségű.

Elfogott tolvaj. Huszka Máttyás csongrádi lakos félvén a tél hidegétől, f. hó 2-án átjött a szentesi határba s Tóth Mihályné tulajdonát tevő, Détár István csősz felügyeletére bízott rózsából, mely a gát melletti gúnyhónál volt ősszerakva, egy kocsival elvitt. Alig hajtott azonban néhány lépésnyire, D., ki a városból jött kifelé, utját állta s felszólította, hogy a rózsát rakja le; miután azonban a felszólítás eredménytelen maradt, birkozásra került a dolog, a minék a vége az lett, hogy D.-nak sikerült ugyan a tolvajtól egy vasvillát elvenni, de azután sikerült is a tettesnek elhajtani. A kirendelt csendőrszolgálat körületekintő nyomozása folytán az illető másnap elfogott és a helybeli járásbírósnak átadott.

Könyező miniszteret kécsokója. Midőn f. hó 4-én Rudolf trónörökös a királyi pavillon előtt felolvasta azt a beszédet, melylyel a kiállítást berekesztette, Széchenyi Pál gróf kereskedelmi miniszter, ki a lépcsők alján állott, felsietett a trónörököshöz s könyező szemekkel, reszkető kezekkel ragadta meg ő felsége kezét és azt megsokolta. A miniszter oly mély és erős megindulás meglepte nemcsak a körülállókát, a kik tanúi voltak e jelenetnek, de a trónörököst is, ki barátságos mosolylyal fogadta a szokatlan hódolatot.

Hadi szolgálati kedvezmény az építő iparosok téli tanfolyamának hallgatói számára. A m. kir. honvédelmi miniszterium közbenjárása folytán a budapesti állami közép-ipartanodában az építő iparosok számára rendezett téli tanfolyam tanulói, ha még e tanfolyam tartama alatt soroztatnak be, hadi szolgálat megkezdését tanulmányaik bevégezése utánra halaszthatják. Ezen tanfolyamra a beiratások még november hó 9 dik napjáig tartanak; bővebb felvilágosítást nyerhetni a budapesti állami közép-ipartanoda igazgatóságánál III. kerület, Főherceg-Sándor-tér 4 dik szám.)

Ne csokoljuk a gyermekeket szájon. Egy düsseldorfi orvos írja: Borzasztó szokás a gyermekeket szájon csokolni. Készakarva használom a borzalmas kifejezést, mert gyöngéden akarom magamat kifejezni, pedig a gyilkos szó már nyelvemem lebegett. Igen, asszonyom, gyilkos szokás! Talán még emlékezik rá, hogy ezelőtt mintegy 14 nappal, nyakába nagy shawlt kerítve, S. asszonytól látogatást tett? Alig hogy a szobába lépett, megindító gyöngédséggel ölelte meg a „kedves kisiket” és kedvére csokolgatta. Akkor aztán elbeszélte, mily nagy torokgyulladás volt, a multkor kénytelen volt egy hangversenyre való meghívást elutasítani, mert torka meg volt dagadva. Nemde, ugy volt? Természetesen nem tört a szegény gyermek élete ellen, mégis gyöngéd csókjaival sokkal biztosabban megölté, mintha arzenikumot adott volna be neki. A kedves gyermek két vagy három nap múlva kezdte a torkát fájlalni, amikor pedig az orvos eljött, egy szó: difteritisz, mindent megmagyarázott. Ma már a temetőben csak egy kis felvirágozott sírhant emlékeztet az ön látogatására. A szegény anya természetesen még csak nem is gyanakodik kegyedre s veszteségéért a gondviselésre panaszodik. Az orvos nem szólt, mert akkor igazán okatlanul eslekedett volna, de én megmondom önnek, hogy ön az oka a kicsike halálának. Bajos azt megállapítani, hány gyermek kapja így meg a difteritiszt. De az bizonyos, hogy a felnőtteknél a difteritisz gyakran oly kis mértékben fordul elő, hogy ezt csak egyszerűen hűlésnek vesszük, minthogy pedig a meghülés nem ragályos, így semmi veszedelmet sem találunk abban, ha lehetőleg másokat megmérgezzünk. Szóval kerüljük a gyermekek csokolását, mert a difteritiszt így nagyon könnyen terjeszthetjük; noha azt nem akarom állítani, hogy minden difteritisz a csóktól ered, mégis kevesebb gyöngédséget kérek a gyermekekkel szemben.

Atyai tanács. — Kedves leányom — mondá a jó papa — sohase hallgass a hízélgőkre. — De édes atyám — mondá Nelli kisasszony, ha nem hallgatok rájuk, hogy tudom meg, ki a hízélgő?

Alvajáró pesztonka. Londonból írják a következő esetet, melynek elolvasásakor bizonyára sok szülő főg borzongást érezni. Ward William földbírtokos házában m. hó 26 ikán este már az egész család lefeküdt, midőn egyszerre a gyermekszobában uest hallottak. Az

ajtó kinyílt s belépett a 16 éves pesztonka, karjai közt tartva a reabizott 6 hónapos fiúcskát. Rögtön észreveték, hogy a leány alvajáró, de ez, mielőtt megakadályozhatták volna, felsietett a padlásra s egy nyilvános keresztül a tetőre mászott. A segítségül hítt szomszédok az anyát egy távol levő szobába vitték, mert attól tartottak, hogy kétségbeesett sikoltozásával az alvajárót megriasztja. Három tűzoltó ment föl a tetőre a leány után, kit egy órai hajszá után a gyermekkel együtt szerencsésen lehozott. A leány rögtön mely álomba merült. Mikor reggel elmondták neki az éjjeli vándorlást, keserves sirásra fakadt s annyira felindult, hogy a kórházba kellett vinni.

A szép leány albuma. Egy fiatal hölgynek (a nevét minek árulnók el?) csinos albuma van, a melyben kizárólag azok arcképeit tette, akik udvaroltak ugyan neki, de az üres udvarlásnál tovább nem mertek vagy nem akartak menni. Ezt az albumot a „megbelyegzettek” gyűjteményének nevezi.

E rovatunk folytatása a mellékleten.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1885. november 6.

Az őszi szántás-vetés határukban bevégeztek. Korai buzavetésünk szép kövéren kivelve, megbokrosodva, megerősödvé, ugy szintén repcevetésünk is megvárósödvé memek a télnek. — Szőlőkben, kertekben akadály nélkül folyik a döntés s ültetés, a szőlők és egyéb esemeték föld alá takarása.

Heti vásáraink igen népesek, különösen nagy mennyiségben hoznak be zöldségféléket. — Káposztának száza: 2—6 frt. — Krumpli zsákja: 80 krtól 1 frt 20 kr. — Gyökér csomója 2—4 kr.

A gabona üzlet, részint mivel a háborus hírek elnémultak, leginkább pedig azért, hogy a gabonaszállítás már vége felé jár, lanyha kedvvel folyik. Elsőrendű, piros búza ára, mely 79—78 klós 7 frt; közép- rendű 77—76 klós 6 frt 70 kr., 6 frt 90 kr. 1884-iki termés 6 frt 50 kr. 6 frt 60 kr. — Árpa (köbüllel) 4 frt 20 kr. — Kukorica (köbüllel) 3 frt 80 kr., 4 frt. — Zab (köbüllel) 3 frt 80 kr. — Szalonna (mával) 36 frt. — Hizott sertés (kilóval) 34—35 kr., levonva életre 45 kilót párjánál és 4 %-től.

Szerkesztői üzenet.

Azoknak, kik a városunk polgármesteréhez intézett nyílt interpellációt lapunk szerkesztőségének közlés végett küldték, azon praktikus tanácsot adjuk, hogy forduljanak az ügyben a polgármesterhez s bizonyosan megkapják a szükséges felvilágosítást.

6. Nálunk is nagyon kapós.

Uj Szent Anna. (Magyarország.) Tisztelt uram! Mult hó 4-én kelt becses soraira válaszul örömmel írhatom, hogy Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaít macacszékrekedésem ellen a legjobb sikerrel használtam s kérem, sziveskedjék e kinttő labdacsokból még két dobozzal küldeni. Szívesen ragadom meg az alkalmat, hogy e jó háziszert mindenkinék ajánljam. Tisztelettel Steiner Lambert. — A vételkor mindig meg kell győződni, hogy a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaít mindenképp dobozán (egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban) rajta van-e cégjegyzül: a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása, minden más fajta csomag visszautasítandó.

Hirdetés.

Értesítetnek az ev. ref. egyház tagjai, miszerint a presbiterek és egyházközségi képviselők választására jogosított egyháztagok névjegyzéke összeállítván, folyó hó 11, 12 és 13-ik napján fog az egyház tanácsstermében közszemlére kitétetni, mely napokon az ellene felmerülő felszólamlások az a végett kiküldött bizottság által el is fognak intézteni.

Felhivatnak azért az egyházközségi tagok, hogy a névjegyzéket megtekintve, netalán panaszait az a fent nevezett napokon a küldöttségnek jelentsék be, mivel a később felmerülő panaszok figyelembe vétetni nem fognak.

Szentesen, 1885. nov. 6.

Az elnökség.

Tóth János mészárosnak

I. tized 660 sz. háza eladó. Értekezni lehet a háztulajdonos kispiai mészárszékeben.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonát képező, közelebb Grünvald József által haszonbérlet kispiai 7-ik, és görgös utcai 8-ik ráta területén az italméresi jog f. évi november 15-től 1886 évi december 31-ig terjedő időre, f. évi november 9-én délután 3 óra- kor a megyeház épületbe áthelyezett tanácssterm- ben tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet igé- rőnek haszonberbe fog adatni, melyre árverezni kívánók ezennel meghivatnak.

Kikiáltási ár a 7-ik rátra nézve 1125 frt, a 8-ik rátra nézve 300 frt, mely összegek 10%-j-át árverezők városi kiküldött kezeihez előre let- tenni tartoznak.

A feltételek Nagy Imre tanácsnok hivatalos helyiségében bővebben is megtekinthetők.

Szentes, 1885. nov. 5-én

Nagy Imre tanácsnok.

Hirdetés.

A szentesi ev. reform. egyház tagjai mult 1884-ik évi, vagy netalan előző évekről fent lévő egyházi adóhátralékaiknak folyó évi november hó 7-keig bezárólag leendő lefizetésére annyival is inkább felhivatnak, miután a legközelebb bekövetkezendő presbyter és egyházközségi képviselők választása alkalmával az egyházi törvények értelmében csak azok lesznek választók és választhatók, kik a fent jelzett évekről adóhátralékaikat az ideig az egyház pénztáránál lefizetik.

Ugyanez alkalommal figyelmeztetnek a folyó 1884-ik évi egyházi adó befizetésére is, mivel az egyháztanács 127/1883 sz. határozata értelmében ezen adókra nézve november hó 15-én tul végrehajtás fog foganathba vétetni, és egész évi kamat s végrehajtási költségeivel be fognak szedetni.

Az elnökség.

Hirdetmény.

Az 1866-ik évben született ifjak a jövő 1886-ik évben hadköteles korba lépven, a véderőről szóló törvényhez kiadott utasítás 14 §-a értelmében ugyanezeknek összeírása ez évi november hó 1-ső napjától kezdetét veszi s ezen hóban be is végződik, miért is felhivatnak mindazon gyámok, rokonnok, gazdák és munkaadók, hogy az 1866-ik évben akár Szentesen, vagy vidéken született és itt vagy vidéken tartózkodó gyermekeiket, gyámoltjait, rokonaikat vagy cselédjeiket, Szentes város főjegyzői hivatalánál összeírás végett ez évi nov. hó 1-ső napjától 30-ig bejelenteni szigorú kötelességöknek ismerjék, mert a jelentést elmulasztók a törvény szigorával fognak sújtatni.

Ugyancsak kötelesek összeírás végett jelentkezni az 1864 és 1865 évben született és II. III. korosztályba lépő hadkötelesek is, miért ugyanezek a jelentkezésnek nov. hó 1-től 30-ig megtételére ezennel oly kijelentéssel hivatnak fel, hogy a jelentés szigorú büntetést hoz maga után.

Szentes, 1885. október hó

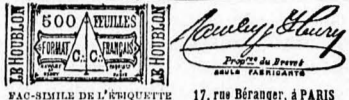
Ónodi Lajos

főjegyző,
Szentes város katonai ügy vezetője.

A LEGJOBB
CIGARETTA-PAPIROS
A VÁLTOZÓ
LE HOUBLON
Francia gyártmány
CRAWLEY & HENRY-től, PÁRISBAN.

Utánzástól óvakodjunk!

Ezt a papirost legjobban ajánlják:
Dr. J. J. Pohl, Dr. R. Ludwig, Dr. N. Lippmann
vegytantanárok a bécsi egyetemen, még pedig
különösen kiváló tisztasága miatt és
mivel az egészségre nézve ártalmatlan anyagokat
nem tartalmaz.

500 A. VITTELLES
FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE
17, rue Béranger, à PARIS

Ékszerjavítás.

Aranyműeknél csak 50 krért, ezüstműeknél csak 30 krért a legnagyobb javítást teljesíti alulirott.

Azonkívül bármilyen ékszer munkára, u. m. véséseket (nevet, betűt, monogramot) karikagyűrűbe és más ezüst- vagy aranyműbe a legzebben és igen olcsón teljesít alulirott.

Egyszersmind tudomására hozza a t. közönségnek, hogy lakását a nagy kávéházi utcába, (vattás) Balogh-féle házba tette át, s midőn köszönetét nyilvánítja az eddig iránta tanúsított pártfogásért, azt továbbra is kéri.

Mély tisztelettel
Swaroz Jakab
arany- és ezüstműves.
(Vattás Balogh-féle ház.)

2112, 2126/885. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közlőre teszi, hogy Gulyás Péter végrehajtónak Szivák Mihályné és öz. Keller Györgyné végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és összes járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a csongrádi kir. járásbírósa) területén levő Csongrád város határábanfekvő, a csongrádi 6717 sztkjben foglalt Keller Julia, Anna, János, Makai Erzsébet, Mária, Julia, kiskoru Makai Viktor, Francis, Anna, Jusztin, Veron, Gulyás Péterné, kisk. Sinko Éva, Faragó Julia öz. Keller Györgyné nevére levő 1722 hr. számú o. é. 400 frtra becsült házra és beltelekre 60 frt. kikiáltási árban, továbbá a csongrádi 1724 sztkjben foglalt (4531—4534) rszámú 21^{1/2} hold terü 1/4 telekből Szivák Mihálynét illető

és o. é. 520 frtra becsült 1/4 részre — és ugyan azon 1/4 telekből öz. Keller Györgynét illető, és szintén 520 frtra becsült 1/4 részre — valamint a fenti 1/4 telek utáni osztatlan réti és bukrosi járandóságból Szivák Mihálynét illető 28 frtra becsült 1/4 részre — és ugyan azon 1/4 telek utáni osztatlan réti és bukrosi járandóságból öz. Keller Györgynét illető szintén 28 frtra becsült 1/4 részre az árverést a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi november hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. járásbírósnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Kelt Csongrádon, 1885. évi október hó 2 napján.
A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

KAZINCZY
kir. aljbíró.

AZ EGÉSZSÉG ÉS ÉLET

tentartására kiválóan jótékony hatású táp- és gyógykavé, a

„HUNGÁRIA KÁVÉ”

kellemes jó íze és zamata, valamint tiszta szép színe s rendkívüli olcsóságánál fogva felülmúl minden idegen szemes kavé fajokat.

Rendes eledelül használva felnőttek, mint gyermekeknél a gyomorból és belekből nyákot s minden az emésztést akadályozó részeket eltávolít; a gyomrot és vért tisztítja, jó étvágyat elősegíti, táplál és erősít, soványoknál a hizást előmozdítja.

Mint gyógykavé használva, biztos segínyt nyújt gyomor- és bélhurut, gyomortól eredő főfájás és székrekedés ellen, továbbá enyhülést eredményez ideg- és szívbetegségeknél.

Kapható 1/4, 1/2 és 1 kilós dobozokban a feltaláló:

SZALÁDY ANTAL-nál Budapesten, Andrassy-ut 86. Sz.

Szentesen: Dobray Sándor, Paksy István, Robitsek Gábor, Sági József, Soós Albert, Szépe Károly, K.-Szt.-Márton: Némegy testvérek, Vágó és társa.

Öcsödön: Buzeeskö János — és minden érdemesebb fűszerkereskedésben helyben és vidéken.

Egy kiló ára 1 forint 20 krajcár.

Programm és étrendi utasítás minden dobozhoz.

Nyilvános köszönet.

Kedves nóm tizenegy év óta gyomor- és fejfájásban szenvedvén, folyton betegeskedvén, négy orvos is gyógyította: alig gyógytam a sok patikászert fizetését, sőt több fűrdőt is használt hazamosabb időleg; azonban makacs bajja folyvást gyötörte mégis úgy, hogy már le kelle mondanom az édes reményről, miszerint valaha egészségét viszszernyerje. Baráti körben ajánlván lett Szalády Antal úr „HUNGÁRIA KÁVÉ”-ja, ezt használva, egyre gyarapodott egészsége s nagy örömeinkre pár hónapi használat multán a legjobb egészségnek örvend. Ez örvendetes eseményt Isten és emberek előtt becsületszavammal igazolom. A kil tudtát kedves nóm e nagy és hosszas szenvedését, mindenki csodálkozik felépülésén, mit is egyedül Isten után Szalády Antal úr „HUNGÁRIA KÁVÉ”-jának köszönünk, nem is mondunk le annak használatáról egész életünkön át. Fogadjon Szalády Antal tisztelt honfitárs úr az én és nóm örök halálját, nagybecsű hazai találmányért. Isten éltesse a szenvedő emberiség hasznára sokáig!

Nagy-Kanizsa, jún. 29. 1885. — Örökös tisztelője

Perkó Péter.

Előttünk: Komény József, ifj. Tersánszky József, Bátorfi Lajos, mint tanúk.

Főnyeremény esetleg 500,000 márká. Szerencse-jelentés! A nyereményeket biztosítja az állam.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított NAGY PÉNZSORSOLÁSBAN való részvételre, mi által 9 millió 880,450 márkát minden bizonynyal nyerni kell.

Ezen előnyös pénzsorsolás, mely tervszerűen csak 100,000 sorsjegyből áll, következő nyereményekkel bír:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Jutalomdíj 300,000 márká.	26 nyeremény 10,000 márká.
1 nyeremény 200,000	56 nyeremény 5,000
2 nyeremény 100,000	106 nyeremény 3,000
1 nyeremény 90,000	253 nyeremény 2,000
1 nyeremény 80,000	512 nyeremény 1,000
2 nyeremény 70,000	818 nyeremény 500
1 nyeremény 60,000	150 nyer. 300, 200, 150
2 nyeremény 50,000	31,720 nyeremény 145
1 nyeremény 30,000	7,990 nyer. 124, 100, 94
5 nyeremény 20,000	8,850 nyer. 67, 40, 20
3 nyeremény 15,000	Összesen: 50,500 nyorem.

s ezek néhány hónap alatt 7 részletben bizonyosan jönnek hűzés alá.

Az I. osztály főnyereménye 50,000 márká a II-ik osztályban 60,000 márkára, a III-ikban 70,000-re, a IV-ikben 80,000 re, az V-ikben 90,000-re, a VI-ikban 100,000 re, a VII-ikben 200,000-re és a jutalomdíjjal 500,000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhűzésnái, mely hivatalosan van megállapítva,

egy egész eredeti sorsjegy csak 3 f. 60 k. o. é. vagy 6 már. egy eredeti sorsjegy fele csak 1 f. 80 k. o. é. vagy 3 már. egy eredeti sorsjegy negyedrésze 90 k. o. é. vagy 1 1/2 már. s ezen az állam által biztosított sorsjegyeket (nem megtiltott ígérvények) az eredeti sorsolási terv hozzácsatolásával, az érték bérmentes beküldése vagy postaelőleg mellett a legközelebbi vidékre is küldöm.

Minden részvényes a megtörtént sorsolás után azonnal minden felszólítás nélkül fogja megkapni a hivatalos sorsolási jegyzéket.

Az államcímerrel ellátott tervet, melyből a betétek s a nyeremények felosztása hét osztályra látható, előre díj nélkül küldöm.

A nyeremények kifizetését és elküldését egyenesen alulirott teljesíti pontosan s szigorú titoktartás mellett.

Minden megrendelés egyszerűen postabefizetési-lapon vagy ajánlott levélben eszközölhető.

Azért a megrendelésekkel a közelebbi hűzésre azonnal, azonban legkésőbb

f. évi november hó 20-áig bizalmasan tessék fordulni

Heckscher Samu senr.
bank- és váltóüzletéhez Hamburgban.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalalag kitértetett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzástól lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyvimeit módosított s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl:

csúszos szagatás, fagyás, fog- és fejfájaldmak, szemgyengeség, bémulások, zsgurok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés-kenő-gyúró-gyógymódnál, (massage) igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpa-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Brázay Kálmán,
Budapest, IV. kerület, Muzeum-körut 23. sz.

Védjegy 315. és 320. szám.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva — minden üveghez ingyen mellékeltek.

KAPHATÓ:

Szentesen: Molec K., Dobray S., ifj. Soós A., Abaffy L., Szépe K., Robitsek G., Saághy J., Szónássy F., Gunszt L., Podhradszky F., Várady L., Zuckermann K., Szabó M.

Szegváron: Tóth József.

Csongrádon: Thomka Gy., Csejthely L., Bojnitzer J., Rablocky P., Bagossy J., Schweiger J. Cinner Sámuel özvegye.

Orosházán: Vandlik J., Rosenthal M., Vároly L., Bruckner L., Pozsevit K., Grabner P., Supkégel B.

Félegyháza: Molnár A., Feuer L., Feuer A., Kun M., Dr. Hoffer A., Tóth K., Nagy Gy. Feuer M.

Melléklet a „Szentés és Vidéke“ 1885. évi 45-ik számához.

— Az angol trónörökös vagonja valóságos műremek, s nagyon sok szegény embernek lehetne házat építeni azért a 300,000 frtéért, mibe ez a vagon került. Már alakja is feltűnő. Szokatlanul nagy. Tizenhét méter hosszú, három méter széles és négy méter magas s nem kevesebbet, mint 660 mázsát nyom. Legelőször is a szalomba vezet ajtó. E terem fejedelmi díszben pompázik. Butorzata értékes indiai fából készült, művészi faragás sokkal s nehéz brokáttal bevont üléssekkel. A terem padozatát perzsa szőnyeg fűdi, a falakról nagy velencei tükrök csillognak s író- s ebédlő asztalon, kényelmes karszékeken kívül több apró asztalka van benne. Jobbról s balról a trónörökös pár külön hálószobába vezetnek ajtók. Ezeknek butorzata aránylag egyszerű, de mindegyik mögött pompás fürdő szoba rejtőzik, berendezve hideg és meleg fürdőkre. Van aztán a kocsinak még több mellékhelyisége s mindenütt gondoskodva van, hogy folyton friss levegő legyen.

— Furcsa passzió. Hriwnak Antal bécsi pincér ráért az utcákon ögyelegni, mert már hosszabb idő óta volt kénytelen — hely nélkül lévén — a trinkgeldeknek „ha nem csurrán, cseppen“ fele áldását nélkülözni. Csavargásai közben a Schottenring egy fényes kirakata elé került. Csillogtak a díszes polcokon elhelyezett tárgyak, szörta a fényt rájuk egy nagy üveg csillár. Mindenütt fény, mindenütt dísz, mindenütt csillogás, csak az ő kilátását nem világítja meg semmi reménysugar. Ez Hriwnakot annyira elkészerítette, hogy fölemelt egyetlen jószágát, amit még zálogba nem adott, (mert nem adtak rá semmit), fölemelt nagy furkós botját s dühösen csapott a hívságos lukszuscikkék közé. Ezek előtt azonban még egy, több méter magas és két méter széles, ujjujnál vastagabb tüköruveg volt, mely az ütés sulya alatt cserépreke tört, s jó szerencse, hogy az üvegdarabok közül valyamelyik nem furdott a boltban levők szemébe. A pincér így lehűtve dühét meggramodott, de egy segéd üzöbe vette s egy úri ember segítségével elcsipte, és a rendőrségre vitte. Úri fog egy pár napot, de ebből aligha telik ki a boltos 500 frtnyi kára.

— Érdekes jelenet egy zálogházban. Érdekes jelenet színhelye volt egy budapesti zálogház. Egy kis leánya jelent meg ott s kőtenyékéjét gondosan összefogva, szerényen jó napot kívánt. „Mit akarsz kicsikém? — kérdi tőle az üzletben levő ur. A leányka abban a hiszenben, hogy tudakolják, mi vezet ide, készségesen felel: „Kérem uram, a papa és a mama beteg. A gyógyszerész egy forintot kért az orvosságért s én azt gondoltam ... „Nem azt kérdezem, kis baba, hanem tudni akarom, mit hoztál elzalogosítani?“ A picike kitarja kőtenyékéjét s félénken hebeg: „Ezt, édes bácsi!“ — Hát biz az egy meglehetősen kopott baba volt, amiőt új korában is harminckrajcárért lehet kapni. Az üzletbenben erőt vett az elérzékenyülés, belenyúlt a fiókba s öt forintot adott a furcsa zálogra. Azután utána küldte inasát a kicsikének s mire ez haza ért, egy ujdont új

babát talált az asztalon. Aranyos volt a haja, kék a szemé, s még azt is tudta mondani: „papa“, „mama“. Hunem sirni nem sir, mert ez nem illik egy jól nevelt babához! Így beszél a kis leány.

— 103 éves asszony. Virsólágon — mint M. F. írja — van egy 103 éves asszony. Fogai igen kevés híjával még épek, úgy hogy a legkeményebb húst is megrágja. Táncol mint egy 30—40 éves menyecske. Az emberek tenyeréből jóslgatni szokott a maga módja szerint. Ebben az a különös, hogy a kézen az ereket tisztán látja, oly jó szeméi vannak. Tagjai azonban kis részketősek. Nyelve még most is fáradhatlan, s úgy pereg, mint egy nagypénteki kereplő. Arca természetesen mély redőkkel van borítva. A pálinkaivásban bármelyik oiahot fölülmulja. Azt mondja, 4 fűt nevelt katonának. Magyarul beszél folyekonyan. Különbében még legalább 14 évig akar élni, mert az életet épen nem unta meg.

— Megrendítő családi dráma. Egy családi dráma, melynél megrendítőbbet alig fesheth az emberi képzelet, Rumburg sziléziái helységnek és környékének lakóit rendkívüli izgatottságra ejtette. Okt. 27 én délelőtt 9 órákor villámgyorsasággal terjedt el az a hír, hogy egy osztrák hivatalnok neje gyermekei közül hármat és aztán önmagát éles beretvával megölte. Csoportosan siettek a kíváncsiak a tett színhelyére, az osztrák vámbivatali épületbe és valóban borzasztó látvány tárult itt eléjük. Swoboda vámbivatalnok lakásán ennek neje és legfiatalabb gyermekei borzasztó nyaksebekkel, a szó teljes értelmében keresztül metszett nyakkal, nagy vértócsában feküdtek. A földön véres, eltört beretva feküdt, az asz szony, arcával a földön feküdvé, egy másik beretvát még a kezében tartott. Vérmomok vezettek a másik szobába is, melynek ajtajával egy harmadik gyermek feküdt, szintén keresztül metszett nyakkal. A szegény gyermek, egy ötödfél éves leány, halálos sebével idáig vánszorgott, vagy az anyja elől menekült, ki őt itt utól érte és megölte. Segítségéről természetesen szó sem lehetett, mert a halálnak mind a négyüknél rögtön kellett bekövetkeznie. A rémes tett oka az asszony elmebeli zavarodottságában keresendő. A szerencsétlen nő férje már néhány nappal ezelőtt azt a gyanut táplálta, hogy a nő öngyilkossági gondolatokkal tépelődik, mert több ízben azt mondta, hogy nemsokára meg keil halnia és csak mult héten rántott ki kezéből egy élesre fent nagy konyhakést. A gyilkos tett reggelén is az egyik gyermek azt beszélte az apjának, hogy anyja egy beretvát rejteget, melyet Swoboda el is vett és egy ládába zárt. A három idősebbik gyermek erre az iskolába ment. Swobodának, hogy a gyilkos szerzámokhoz jusson, baltával feltörte a ládát. Egy hang se árulta el a háznépnek a rémületes tettet és mikor a vámbivatalnok 7/9-kor hazajött, az irtózatos ténynyel, az övéinek holt testeivel szemben állott. A boldogtalan apa fájalmát, az életben maradt gyermekek kétségbeesését lehetetlen leírni.

— A birmai király csizmahuzója. A birmai király

udvarában Thiboban mindenkitől, még a miniszterektől és a legfőbb udvari méltóságoktól is megköveteli az etikett, hogy ha uralkodójuk színe elé akarnak járulni, előbb a lábbelijüket lehuzzák. E végből a királyi elfogadó terem előtt egy kis előszoba van, hol a fogadásra érkezők lábbelijüket és harisnyájukat levetik, melyeket ott egy hivatalnok vesz őrizet alá. Egy királyi kamarás aztán mindenkinek megvizsgálja lábait, hogy elég tiszták-e s ha udvarképesnek találta, úgy azok boldog tulajdonosát két markos legény karon fogja s a kihallgatási terembe kíséri. Ez a kamarás ur, a ki „birmai királyi főcsizmahuzó“ hangzatos címét viseli, noha csizmahuzással semmi dolga, fejével felelős érte, hogy egy szennyes láb se érintse a királyi szobájának küszöbét.

— A zürichi hortyogó. Zürichben e napokban bizonyos Charles Lester halt meg, aki sajátságos bajban szenvedett. Iszonyu mólon hortyogott álmában. Egészen egyedül lakott egy nagy házban, nem akadt olyan ember, aki vele egy födel alatt akart volna megmaradni éjszakára. Csendes éjszakákon nagy távolságra lehetett hortyogását hallani s az emberek gyakran megálltak, hogy a vizesések meynyörgésszerű zajhoz hasonló hangokat megcsodálják. Elképezelhető, hogy e baj sok kelemetlenüségét okozott Lesternek. Többször járt Párisban, de egy éjszakánál tovább nem maradhatott ugyanabban a vendéglőben, mert valamennyi vendég azzal azt elő, hogy inkább a világ másik végére költözik, semhogy még egy éjszakát töltösn a „nagy hortyogó“ szomszedságában. Most már olyan lakást kapott, a hol senkit sem háborgatna hortyogása, ha még ugyan a más világon sem mond le e csunya szokásról.

— A kiállítási 100,000 forintos fonyereményt Politzer budapesti bankár nyerte meg.

— Egy fiatal leány öngyilkossági kísérlete. F. hó 3-án d. e 11 óra tájban a Ferenc Jozsef rakparton egy csinos szöke nő nagyon nyugtalanul járt föl és alá. Ez feltűnt egy épen arra sétáló tanárjelöltnek s a leány mozdulatait kezdte figyelemmel kísérni. A leány egyszer megállt a rakpart szélén, néhány másodpercig merőn nézett a vízre s aztán hirtelen — mielőtt a tanárjelölt megakadályozhatta volna — a Dunába ugrott. A parton csak kalapját hagyta s egy papirus szeptekét, melyre írónnal e név volt fölírva: Berényi Mariska. A tanárjelölt rendőrért kiáltott, de biz az nem volt a láthatáron. Néhány napszámos futott össze, kik aztán — bántak a vízre. A leány már-már odaveszett, mikor végre egy csolnak érkezett közelébe. Egy munkás ült rajta, ki az épen fölmerülő leányt gyönyörű hosszú hajánál fogva a csolnakba emelvény, megmentette. A nő eszméletét vesztette, s miután rendőr a nagy népcsovdület dacára még most sem volt látható, bevitték a legközelebbi házba. Itt véletlenül a leányt is ismerősi laktak, kik rögtön orvost hívtak. A fiatal hölgy öngyilkossági kísérletének okát nem tudják. Ismerősei csodálkoznak kétségbeesett tette miatt, mert mindig vidámuak és boldognak látták.

— **Vérengző férj.** Novi Ligureben Olaszországban egy Campi nevű gyári munkás, kinek gyönyörű ifja neje volt, folyton viszálykodott nejevel. A nő végre megunva a dolgot, kijelentette, hogy elválik. Mikor az asszony másnap reggel távozni akart hazulról, férje megtámadta, s oly brutálisan összeverte, hogy kórházba kellett szállítani. A kórházban delután megjelent a férj s bebozsítást kért azon szobába, hol neje feküdt, mit meg is engedtek neki. Alig ért neje ágyához, kiest buzott elő zsebedől, s a szegény asszonyt többször mellbe szarta, azután elsiertet a rendőrségi állomásra s följelentette magát. Campi a tett elkövetése előtt elárulta szándékát egyik barátjának, de ez elmulasztotta a kórházi hatóságot értesíteni.

— **A pap és hívei.** Egy észak-amerikai kis helységben a prédikátor e szavakkal bucsuzott híveitől: „Szeretett testvéreim! Egymástól való bucsunk nem esik nehezemre, még pedig három okból: ti nem szerettek engem, ti egymást nem szeretitek és az Ur sem szeret benneteket. Mert ha engem szeretnétek, kifizettétek volna két évi járandóságomat. Nem szeretitek egymást, mert különben több esketést kellene végeznenem és az Ur sem szeret benneteket, különben többet hívná közületek magához és így több temetés és gyászisteniztetlet jutna rám.“ A hitközség e szavakra sem indult meg és nem marasztalta papját.

— **Háromszáz ember vízbe fullt.** Az a borzalmas orkán, a mely okt. 12—15-ödike közt dult Labrador keleti partjain, szörnyű pusztításokat vitt véghez. Agusta, Wenmore, Guiding, Star, Sophie, Snowdrop és Brundis, azonfelül 80 halász bárka a labradori partok mentében hajótörést szenvedett. Eddig 300 ember halálát konstataáltak.

— **Harmincöt millió — füstre.** Nagy összeg az: harmincöt millió, s annál nagyobbak fog tetszeni, ha hozzátesszük, hogy ez füstre ment a folyó év első hat hónapja alatt. Januártól Julius 1 éig dohányért és szivarokért 34.779,636 millió forintot vitt be az állam s ha veszzük, hogy a félévre 182 nap esik, akkor a kincstár naponta 106,591 frt 40 $\frac{1}{2}$ krajcárt vett be elűstől dohányárúkról. E számot a „tubák“ nem igen alterálja, s úgy látszik, hogy a burnótozók száma csökkenében van, mert a „tubák“-ból 38,086 kilóval adtak el kevesebbet, mint a tavalyi első félévben.

— **Bányaszerencsétlenség.** Resicán megrendítő bányaszerencsétlenség történt. A Szekul-hegy „Alfréd-tárná“-jában főirobbant a bányagáz s iszonyu romblást vitt végbe. A robbanás idején sok munkás dolgozott a tárnában s közülük tizenhárom nyomban megfuladt, tizenkettő pedig súlyos sebekkel borítottan került ki a katasztrófa helyéről. Az özvegyek és árva kétségbeesését leírni nem lehet. A tárna előtt egymást érték a vérfagyasztó jelenetek, mikor a halottakat egyenkint hozták ki a napvilágra. Az asszonyok és a gyermekek sirva borultak halottjaikra s alig lehetett őket elválasztani tőlük. A szerencsétlenségtől azonnal értesítették a bányatulajdonosának, az osztrák-magyar államvasutak igazgató-ságát, mely gondoskodott a vizsgálat megindításáról.

CSARNOK.

Milyen telünk lesz?

Itt az ősz. Az emberek ilyenkor már találgatni szokták, hogy milyen lesz majd a tél. A szeptemberi szokatlan meleg napok, a tartós szép időjárás, de az egész nyárnak lefolyása az általános uralkodó nézet szerint zord télre engednek következtetni. Azt mondják ugyanis, minél enyhébb a tél, annál hidegebb a nyár, és minél melegebb a nyár, annál hidegebb a tél, vagy megfordítva, minél szigorubb a tél, annál szebb a nyár és minél hűvösebb a nyár, annál gyengébb a tél. Az idei nyár elég meleg arra nézve, hogy hideg zord telet várjunk. Ámde a dolog niucs egészen így. A tapasztalat, mint azt Hellmann német meteorologus bizonyítja, ellenmond ez általános nézetnek. Sem az egyik tétel, sem a másik így meg nem áll, sőt a mult idők épen az ellenkezőről tanuskodnak.

A két év előtti (1883—84.) nagyon enyhe tél az említett tudóst arra bírta, hogy az 1719-dik évtől az 1884. évig meglevő berlini meteorologiai észlelésekből kikutassa az enyhe telek jellegét. E másfél századnál hosszabb időről való feljegyzésekből az derült ki, hogy amaz általános nézettel ellentétben, a mely szerint enyhe telet rendszeren hűvös nyár követ, minél enyhébb valamely tél, annál nagyobb a valószínűség, hogy azt meleg nyár fogja követni. A tavalyi nyár igazolta azt a következtetést, mi Hellmann megint arra bírta, hogy hasonló módon vizsgálja meg az 1719-től lefolyt nyarakat és kutassa: minő befolyással voltak azok a reájuk következő tél hőmérsékletére.

1719 óta Berlin 52 meleg nyarat élt át, vagyis olyant, a melynek közepes hőmérséklete mind a négy hónapban (június, július, augusztus, szeptember) vagy csak hármon keresztül a normalis hőmérsékleten felül volt. Körülbelül 3 évre esik tehát egy meleg nyár, mi semmiképen sem akarja azt jelenteni, hogy ez bizonyos meghatározott időközökben tér meg-meg vissza; sőt az adatok azt mutatják, hogy inkább csoportosan szoktak fellépni, mert 52 eset közül 31-szer volt két egymásután következő nyár nagyon meleg. A mi a meleg nyarak lefolyását illeti a reájuk következő őszre és télre, ugy arra lehet számítani, hogy az öt hónap (október, november, december, január, február) közül három igen enyhe lesz, mely valószínűség, a november hónap kivételével, minden egyes hónapra nézve egyaránt áll. Az oly nyár után, a mikor júliusban, augusztusban és szeptemberben igen nagy meleg uralkodik, nagyon valószínű, hogy oly tél következik, a melynek decemberje és februárja meleg lesz, a január hónap ellenben hideg. Az összes eshetőségeket tekintetbe véve, az adatok arról tanuskodnak, hogy meleg nyár után, eddig legalább, mindig két enyhe téli hónap következett.

A multból tehát a jelenre következtetve, az idénre inkább enyhe, mint szigorú telet várhatunk. Hogy a jóslás mennyiben teljesül, azt majd csak jövő év március havában fogjuk biztosan megmondhatni.

A P R Ó S Á G.

Az inas és gazdája. X. ur ráfűrmed inasára. — Ugyan mond meg nekem, te szereucsétlen, van-e nálad butább inas a fővárosban? — Az inas méltóság-gal válaszol: Inas bajosan, de gazda, az akadhat!

Önzó a p. Vidéki birtokos: Lássák, én mindig magam utazom egy kupéban a vasuton, akárhány utas van is. — Hogyan?

Birtokos: Hát a mikor beszállunk, a fiamat pofon vágom; ekkor ugy elkezd ordítani, hogy senkinek sincs kedve abba a kocsiba ülni.

A sírkő megrendelésekor. — Milyen föliratot tegyek elhunyt anyósa sírkövére? Talán ezt: „Viszontlításra!“

— Ments Isten! Mondjuk inkább: „Isten hozzád örökre!“

Megérdemelt büntetés. A firer tartozik a bakának 10 forinttal, ez rapportra jelentkezik, hogy bepanaszolja adósát. A firer elővezeti.

Baka (magyarul): Jelentem alásan kapitány ur, a firer ur 10 forintommal tartozik és nem akarja megfizetni.

Kapitány (németül): Firer, mit kíván ez az ember?

Firer (németül): Maga jelenti, hogy tegnap éjjel engedély nélkül kimaradt.

Kapitány: Enyhítő körülménynek tekintem és csak 24 órai áristomot kap.

A fogorvosnál. „Óh, maga ügyetlen, hiszen az ép fogamat húzta ki?“ — „Oruljón, hogy megszabadult tőle, mielőtt fájna!“

A tőzsdén. — Miért küldte fiát épen Amerikába tanulmányutra?

— Miért? Ha visszajön, pénztárnok lesz egy banknál s akkor nagyon jó, ha kiismeri magát Amerikában.

Gyönyörű hajfonatok. Mily gyönyörűen fonja a haját! — kiált egy ur elragadtatva, a mint nőismerőséhez ellátogat. — No bizony, nem csoda, ha gyönyörű — szolt közbe a hölgy 7 éves testvére — mikor minden reggel oda akasztja az ajtó kilincse-re két órán át vesződik vele.